

SOUROZH
A Journal of Orthodox Life and Thought

1985

Ἡ Διατύπωση τῆς
οἰκουμενιστικῆς
«Βαπτισματικῆς Θεολογίας»

Professor John Zizioulas

ORTHODOX ECCLESIOLOGY AND THE ECUMENICAL MOVEMENT

No. 21 August 1985 £1.50

Ἡ Βαπτισματικὴ Θεολογία

Τὸ συνεκτικὸ στοιχεῖο

τῆς «Εὐρείας Παγκόσμιας Οἰκουμενικῆς Οἰκογένειας»

Κατὰ τὸ ἔτος 1985, ὁ Καθηγητὴς Ἰωάννης Ζηζιούλας, νῦν μητρο-
πολίτης Περγάμου, τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως,
διετύπωσε ἀναλυτικὰ καὶ μὲ ἀπόλυτη σαφήνεια τὴν προτεσταντογενῆ
Βαπτισματικὴ Θεολογία.

Βεβαίως, ὑπῆρξαν προηγουμένως καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι ἐκφρασταὶ
τῆς σαφῶς οἰκουμενιστικῆς αὐτῆς θεολογίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ
ἀναμφισβητήτως ἑτέραν μορφήν τῆς προτεσταντικῆς **Θεωρίας τῶν**
Κλάδων (λ.χ. Καρτάσωφ – πρὸ τοῦ 1960· Ἰωάννης Καρμίρης –
1973· πατριάρχης Δημήτριος – 1974· Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως
– 1975), θὰ ἐπακολουθοῦσαν δὲ καὶ ἄλλοι ἀκόμη ἐπίσημοι (λ.χ.
Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας – 1987· *Βελεμένδιος Ἐνωσις* – 1993· πατρι-
άρχης Βαρθολομαῖος – 1995· Πιτσβούργου Μάξιμος – 1995· Σύνοδος
Πατριαρχείου Μόσχας – 1997· Δ.Ε.Ε./C.E.C., Γκράτς Αὐστρίας –
1997· S.C.O.B.A – 1999), ἀλλ' ὁ **Ἰωάννης Ζηζιούλας** ἦταν συστη-
ματικώτερος στὴν ἔκθεσι τῶν ἀπόψεών του.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὑπενθυμίζουμε, λόγῳ τῆς καταφανῶς ἀγγλι-
κανικῆς ἐπιρροῆς στὴν **Βαπτισματικὴ Θεολογία**, ἀλλὰ καὶ προκει-
μένου νὰ διαπιστωθοῦν οἱ ἱστορικὲς καταβολές της, ὅτι τόσον κατὰ
τὸ ἔτος 1918 – ὅταν οἱ Μεταξάκης, Παπαδόπουλος, Ἀλιβιζάτος
εἶχαν ἀνεπίσημες θεολογικὲς συζητήσεις μὲ τοὺς Ἐπισκοπελιανούς
καὶ Ἀγγλικανούς, *«οἱ ὀρθόδοξοι ἐδῆλωσαν ὅτι ἀποδέχονται τὸ*
κῆρος τοῦ Ἀγγλικανικοῦ Βαπτίσματος», ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἔτος

1920 – όταν Ἀντιπροσωπία τοῦ Φαναρίου παρέστη στὸ 7^ο Συνέδριο τοῦ Λάμπου,

«οἱ ὀρθόδοξοι ἀνεγνώρισαν τὸ κῦρος τοῦ Ἀγγλικανικοῦ Βαπτίσματος»¹!

Ἐπίσης, ἀναφέρουμε δύο πρόσφατες ἐνδεικτικὲς περιπτώσεις, οἱ ὁποῖες καταδεικνύουν χωρὶς ἀμφισβητήσεις, ὅτι ἢ μὴ Ὁρθόδοξη, ἢ μὴ Πατερικὴ **Βαπτισματικὴ Θεολογία**, ἢ ἐξισώνουσα τὸ Ἔνα καὶ Μοναδικὸ Βάπτισμα τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ τὸ βάπτισμα τῶν πολυωνύμων αἱρετικῶν, υἱοθετεῖται σταθερὰ καὶ ἐπίσημα καὶ συνοδικὰ πλέον ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους Οἰκουμενιστάς:

α. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 2004, τὸ «Ἐθνικὸ Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν Αὐστραλίας» (ἓνα εἶδος τοπικοῦ «Π.Σ.Ε.»), διεκήρυξε τὰ ἑξῆς ἀπίστευτα:

«Συμφωνοῦμε μαζί – Νὰ ἀναγνωρίσουμε τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος ποὺ ἐπιτελέσθηκε σὲ κάθε ἐκκλησία καὶ νὰ προωθήσουμε τὴν χρῆσιν κοινῆς Βεβαιώσεως Βαπτίσεως.

Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία Αὐστραλίας

Ἀντιοχειανὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία

Ἀρμενικὴ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία

Ἑλληνορθόδοξος Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας

Ἐνωμένη Ἐκκλησία Αὐστραλίας

Λουθηρανικὴ Ἐκκλησία Αὐστραλίας

Ὀμοσπονδία Κονγκρεσιοναλιστῶν Αὐστραλίας

Ρουμανικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία

Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία Αὐστραλίας»².

β. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 2004, κατὰ τὴν **ΙΓ^η Συνάντησιν** μεταξὺ θεολόγων τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Προτεσταντικῆς «**Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐν Γερμανίᾳ**» (Φανάριον, 16-22.9.2004), διεκηρύχθη τὸ ἑξῆς πρωτοφανές:

«Παρότι αἱ Ἐκκλησίαι ἡμῶν δὲν εὐρίσκονται εἰσέτι εἰς κοινωνίαν, θεωροῦμεν ἐκατέρωθεν τὰ μέλη ἡμῶν ὡς βεβαπτισμένα καὶ ἀπορρίπτομεν τὸν ἐπαναβαπτισμόν. Οἱ συμμετέχοντες εἰς τὸν διάλογον χαιρετίζουν τὰς προσπάθειάς τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Γερμανίᾳ (Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν) διὰ τὴν προσπάθειαν ἐπιτεύξεως συμφωνίας ὡς πρὸς τὴν ἐκατέρωθεν ἀναγνώρισιν τοῦ Βαπτίσματος»³.

* * *

Ἐπὶ πλέον, ἐπισημαίνουμε ὅτι ὁ Καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Ζηζιούλας, μητροπολίτης Περγάμου, ἀφ' ἑνὸς θεωρεῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία, περιλαμβάνουσα Χριστιανοὺς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, εἶναι «*ἀοράτως ἠνωμένη*», ἀφ' ἑτέρου πιστεύει στὴν θεολογία τῶν «*δύο πνευμόνων*».

Ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Πάπα Ἰωάννη Παῦλο Β' κατὰ τὴν Θρονικὴν Ἑορτὴν τῆς Ρώμης τοῦ ἔτους 1998, ἐτόνιζε τὴν ἀνάγκη

«ἐπιταχύνσεως τῆς διαδικασίας ἀποκαταστάσεως τῆς πλήρους κοινωρίας ἡμῶν [ὀρθοδόξων-παπικῶν], ὥστε ἡ προσεγγίζουσα τρίτη χιλιετία τῆς Χριστιανικῆς περιόδου εὕρῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ ὁρατῶς ἠνωμένην ὡς αὕτη ἦτο πρὸ τοῦ μεγάλου σχίσματος. Ὡς εὐστόχως ἐξέφρασε τοῦτο ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Δύσις ἀποτελοῦν τοὺς δύο πνεύμονας διὰ τῶν ὁποίων ἀναπνέει ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ἐνότης αὐτῶν εἶναι οὐσιώδης διὰ τὴν ὑγιᾶ ζωὴν τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας»⁴.

Ἡ ἀντι-πατερικὴ **Βαπτισματικὴ Θεολογία**, ὅπως εὐστοχῶτατα ἐπεσήμανε τὸ «**Διοθόρδοξο Θεολογικὸ Συνέδριο**» (Θεσσαλονίκη, 20-24.9.2004), ἀποτελεῖ καὶ αὕτη, μαζί με ἄλλες νεόκοπες αἱρέσεις, τὴν

«ὀλέθρια καρποφορία τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων καὶ τῆς συμμετοχῆς στὸ "Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν"»⁵.

Τὸ δυστύχημα εἶναι, ὅτι ἡ αἰρετικὴ αὕτη θεολογία κερδίζει ἔδαφος συνεχῶς καὶ ἤδη θεωρεῖται ὡς τὸ συνεκτικὸ στοιχεῖο, τὸ ὁποῖο κυριολεκτικὰ ὀριοθετεῖ ὄχι βεβαίως τὴν Μία καὶ Μοναδικὴ Ἐκκλησία, ἀλλὰ τὴν λεγομένη **«Εὐρεῖα Παγκόσμια Οἰκουμενικὴ Οἰκογένεια» (Broad Ecumenical World Family)**⁶, δηλαδὴ τὴν **Οἰκογένεια** ἐκείνην, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅλους τοὺς Οἰκουμενιστὰς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως.

* * *

Οἱ Ὁρθόδοξοι Ἀντι-οικουμενισταὶ τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου ἔχουν τὴν πεποιθῆσιν, ὅτι ὁ μητροπολίτης Περγάμου Ἰωάννης Ζηζιούλας ἐμπίπτει στὸ ἀποστολικὸ **ἀνάθεμα**, ἐφ' ὅσον «**εὐαγγελίζεται ἡμῖν παρ' ὃ εὐηγγελίσαντο ἡμῖν**»⁷ οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ἥτοι «**παρ' ὃ παρελάβομεν**»⁷ ὑπὸ τῆς Πατερικῆς καὶ Συνοδικῆς Παραδόσεως.

Εἶναι δὲ ἀξιοπρόσεκτον, λέγουν οἱ θεῖοι Πατέρες, ὅτι ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος

«δὲν εἶπεν, ὅτι ἐὰν κηρύττουσιν ἐναντία, ἀλλὰ κἄν εὐαγγελίζωνται ὀλίγον τι ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἡμεῖς σᾶς εὐηγγελίσασαμεν, νὰ εἶναι ἀνάθεμα»· «ὁ Παῦλος δείχνει, ὅτι καὶ ὀλίγον τι νὰ μετασαλεύσῃ τινὰς ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον, ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον μετασαλεύει καὶ ἀνατρέπει ὅλον τὸ Εὐαγγέλιον»⁸.

«Καὶ οὐκ εἶπεν, ὅτι Ἐὰν ἐναντία καταγγέλωσιν, ἀλλὰ κἄν μικρὸν τι εὐαγγελίζωνται, παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα»· «δείκνυσιν, ὅτι καὶ μικρὸν παραποιηθῆν, τὸ ὅλον Εὐαγγέλιον ἀνατρέπει ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ βασιλικοῦ νομίσματος μικρὸν τι περικόψας, τὸ ὅλον νόμισμα κίβδηλον εἰργάσατο»⁹.

Ὁ Περγάμου Ἰωάννης, ἐν προκειμένῳ, διὰ τῆς Βαπτισματικῆς Θεολογίας, δὲν «μετασαλεύει ὀλίγον τι», «μικρὸν τι» τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ κηρύττει κυριολεκτικὰ «ἕτερον εὐαγγέλιον»¹⁰, «τὸ ὅλον Εὐαγγέλιον ἀνατρέπει», τοιουτοτρόπως δὲ καὶ προδίδει τὴν Ἐλπίδα τῆς Δύσεως.

* * *

Γιὰ τὶς περιπτώσεις αὐτές, ἡ Ἱερὰ Παράδοσις μᾶς διδάσκει, ὅτι μία καὶ μοναδικὴ εἶναι ἡ τηρητέα στάσις: ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποτειχίσις.

«Ὅταν πονηρὸς ἢ [ὁ Ποιμὴν] πίστεως ἔνεκεν, φεῦγε αὐτὸν καὶ παραίτησαι, μὴ μόνον ἂν ἄνθρωπος ἦ, ἀλλὰ κἄν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ κατιῶν» (Ἰ. Χρυσόστομος)¹¹.

«Τῷ γὰρ κακῶς πιστεύοντι [Ἐπισκόπῳ] οὐ δεῖ πείθεσθαι» (Οἰκουμένιος)¹².

«Εἰ μὲν πίστεως ἔνεκεν πονηρὸς ἠγούμενος εἴη, παραιτητέον αὐτὸν καὶ φευκτέον ὅποση δύναμις» (Ἰ. Ζιγαβνὸς)¹³.

«Ἐὰν μὲν περὶ τὴν πίστιν κακὸς ἢ [ὁ Ἐπίσκοπος], φεῦγε αὐτόν, κἄν Ἄγγελος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦ» (Ἰ. Θεοφύλακτος)¹⁴.

«Κατὰ τί λέγεις, Χριστιανέ, πὼς εἶναι ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἠγούμενός σου κακός; Εἰ μὲν καὶ εἶναι κατὰ τὴν πίστιν κακός, ἦγουν εἰ μὲν ἔχει αἰρετικὰ δόγματα καὶ βλάσφημα, φεῦγε ἀπὸ αὐτόν, κἄν καὶ ἄγγελος

ἀπὸ τὸν οὐρανὸν» (Ἱ. Θεοφύλακτος/Ὁσίος Νικοδήμος Ἁγιορείτης)¹⁵.

• **Ἡ κοινωμία μας** μὲ τὸν Κύριο καὶ τοὺς Ἁγίους, ταυτοχρόνως δὲ ἡ ἀκοινωνησία μας πρὸς τοὺς σχισματικοὺς καὶ αἰρετικούς, ἀποτελοῦν προϋπόθεσι γιὰ νὰ μᾶς ὑποδεχθῆ ὁ Οὐρανὸς ὡς οἰκείους μετὰ θάνατον:

«Καὶ μηδερμία ἔστω ὑμῖν κοινωμία πρὸς τοὺς σχισματικούς, μηθ' ὅλως πρὸς τοὺς αἰρετικούς Ἀρειανούς. Οἶδατε γὰρ πῶς καγὼ τούτους ἐξετρεπόμενν διὰ τὴν χριστομάχον αὐτῶν ἑτερόδοξον αἵρεσιν. Σπουδάσατε δὲ μᾶλλον καὶ ὑμεῖς ἀεὶ συνάπτειν ἑαυτοὺς, προηγουμένως μὲν τῷ Κυρίῳ, ἔπειτα δὲ τοῖς Ἁγίοις· ἵνα μετὰ θάνατον ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὡς φίλους καὶ γνωρίμους, δέξωνται καὶ αὐτοί» (Μέγας Ἀντώνιος)¹⁶.

10/23.4.2005

**† Ἁγίου Ἀποστόλου Σίμωνος
τοῦ Ζηλωτοῦ, ἐκ τῶν IB'**

1. Βλ. **Βασιλείου Θ. Σταυρίδου**, Ὁρθοδοξία καὶ Ἀγγλικανισμὸς κατὰ τὸν κ' αἰῶνα, σελ. 13 καὶ 15, Ἀθῆναι 1963.
2. Βλ. *«A National Covenant»/Μία Ἐθνικὴ Διαθήκη*. Ἐκ τοῦ Διαδικτύου.
3. Βλ. *«Κοινὸν Ἀνακοινωθὲν τῆς 13ης συναντήσεως μεταξὺ Θεολόγων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐν Γερμανίᾳ»*, Φανάριον, 16-22.9.2004 (περιοδ. *«Ἐπίσκεψις»*, ἀριθ. 640/31.10.2004, σελ. 2-6· ἐπίσης, ἔφημερ. *«Καθολικὴ»*, ἀριθ. 3008/26.10.2004, σελ. 3).
4. Περιοδ. *«Ἐπίσκεψις»*, ἀριθ. 559/31.7.1998, σελ. 6· ἐπίσης, περιοδ. *«Ὁρθοδοξία»* Κωνσταντινουπόλεως, Ἀπρίλιος-Ἰούνιος, 1998, σελ. 401-402 (ἀγγλιστί).
5. Ἐφημερ. *«Ὁρθόδοξος Τύπος»*, ἀριθ. 1577/17.12.2004, σελ. 5β, *«Πορίσματα»* (ΣΑ,2).
6. Ἐκ τῆς Ἰστοσελίδος τοῦ «Π.Σ.Ε.»: World Council of Churches Media relations office, Press update, 6 June 2003, cf. Press Release, PR-03-20, of 28 May 2003: "Orthodox participation in ecumenical movement: 'There is no alternative to dialogue'", accessed 13.12.2003.
7. Πρβλ. Γαλ. α' 8 καὶ 9.
8. **Ἱ. Θεοφύλακτου/Ὁσίου Νικοδήμου Ἁγιορείτου**, Ἑρμηνεία..., τ. Β', σελ. 140, Ἐνετίσιν 1819.
9. **Ἱ. Θεοφύλακτου**, PG τ. 124, στλ. 960D.
10. Πρβλ. Γαλ. α' 6.
11. **Ἱ. Χρυσοστόμου**, PG τ. 63, στλ. 231.

12. **Οίκουμενίου**, PG τ. 119, στλ. 448BC.
13. **Ι. Ζιγαβηνοῦ**, Ἑρμηνεία..., τ. Β', σελ. 468, ἔκδ. Νικηφόρου Καλογερά, ἐν Ἀθήναις 1887.
14. **Ι. Θεοφυλάκτου**, PG τ. 125, στλ. 396D-397A.
15. **Ι. Θεοφυλάκτου/᾽Οσίου Νικοδήμου Ἁγιορείτου**, ἔνθ' ἄνωτ., τ. Γ', σελ. 446-447.
16. **Μ. Ἀθανασίου**, PG τ. 26, στλ. 969C-972A/*Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ᾽Οσίου Ἀντωνίου, § 91.*